

JEDNOŚĆ PRZEZ POKORĘ

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 17 stycznia

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Flp 2,1-11; Jr 17,9; Flp 4,8; 1 Kor 8,2; Rz 8,3; Hbr 2,14-18.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Dopełnijcie radości mojej i bądźcie jednej myśli, mając tę samą miłość, zgodni, ożywieni jednomyślnością” (Flp 2,2).

W jedności jest siła. Jednak nie wystarczy o tym wiedzieć — trzeba jeszcze postępować zgodnie z tym. Wszyscy zawiedzimy w tej kwestii mimo naszych najlepszych starań, by zachować jedność. Oczywiście to nie to samo, co celowe przeciwdziałanie jedności. Nic dziwnego, że pisząc *List do Filipian*, Paweł wzywał ich, by byli „zgodni, ożywieni jednomyślnością” (Flp 2,2).

Paweł opiera konieczność zachowania jedności na nauce i przykładzie Jezusa. Temat ten przewija się przez cały *Nowy Testament*, a szczególnie uwypuklony jest w listach apostoelskich. Geneza braku jedności we wszechświecie ściśle wiąże się z pychą i pragnieniem wywyższenia siebie oraz osiągnięcia nieuzasadnionej władzy. Postawa ta, która zrodziła się w umyśle jednego anioła, szybko upowszechniła się u wielu, i to nawet w idealnym środowisku nieba (zob. Iz 14,12-14). Następnie została zaszczepiona przez zwodziciela pierwszym ludziom w Edenie. Znalazła wyraz w ich niezadowoleniu z zasad ustanowionych przez Boga oraz w pragnieniu osiągnięcia pozycji wyższej niż zaplanowana dla nich przez Stwórcę (zob. Rdz 3,1-6).

W tym tygodniu przyjrzymy się biblijnej podstawie jedności Kościoła, a szczególnie zwrócimy uwagę na niepojęte uniżenie Jezusa oraz na to, czego możemy się od Niego nauczyć, aby rozwijać się i wzrastać na Jego podobieństwo.

Przeczytaj Flp 2,1-3. Jakie czynniki doprowadziły do braku jedności w zborze? Jakie wyjście z tej sytuacji zasugerował Paweł?

Paweł musiał się czuć bardzo rozczarowany tym, że w zborze, który założył i tak bardzo umiłował, wywiązały się niezdrowa rywalizacja i waśnie. W mocnych słowach odniósł się do tego problemu. *Samolubna ambicja* (gr. *eritheia*) albo *kłótniwość*²⁰ (zob. Flp 2,3 BW) została wspomniana już wcześniej przez Pawła w Flp 1,17 jako cecha wyrachowanych przeciwników tego apostoła w Rzymie, usiłujących wywyższać samych siebie, zamiast rozwijać dzieło Chrystusa.

Samolubna ambicja (gr. *eritheia*) albo *knowania* (zob. Ga 5,20 BW) należą do uczynków ciała i, jak wskazuje Jakub, „gdzie jest zazdrość i kłótniwość [gr. *eritheia*], tam niepokój i wszelki zły czyn” (Jk 3,16).

Greckie słowo *kenodoksia* (*zarozumialstwo*), przetłumaczone w Flp 2,3 jako *próżna chwała* (BW), jest użyte tylko raz w *Nowym Testamencie*, ale występuje w literaturze pozabiblijnej, oznaczając *arogancję*, *pustą dumę* oraz *wygórowane mniemanie o sobie*. Paweł używa także podobnego słowa w swojej radzie skierowanej do Galatów: „Nie bądźmy chciwi próżnej chwały, jedni drugich drażniąc, jedni drugim zazdroszcząc” (Ga 5,26).

Zwróć uwagę na to, jakie środki zaleca Paweł w przypadku tego rodzaju problemów:

1. *Zachęta w Chrystusie*. Paweł odwołuje się do przykładu Chrystusa jako największej motywacji.

2. *Pociecha miłości*. Jezus objawia miłość Bożą i nakazuje nam miłować się wzajemnie, jak On sam nas umiłował (zob. J 15,12).

3. *Wspólnota Ducha*. Obecność Ducha Świętego tworzy ścisłą chrześcijańską więź podobną do tej, jaka panowała w Kościele wczesnochrześcijańskim (zob. Dz 2,42 i por. 2 Kor 13,13).

4. *Współczucie (litość)*. Tę boską cechę widzimy wyraźnie w postawie Chrystusa (zob. Mt 9,36; 20,34; Mk 1,41). Jezus przedstawił tę cechę w przypowieści o dobrym Samarytaninie (zob. Łk 10,33) i synu marnotrawnym (zob. Łk 15,20).

5. *Zmiłowanie (miłosierdzie)*. Ta cecha, której wzorem jest Jezus, przejawia się także w postępowaniu Jego wyznawców (zob. Łk 6,36).

6. *Miłość, zgoda i jednomysłność*. Paweł przedstawia tu wzorzec bliski ideałowi. Trudno sobie wyobrazić, by mógł jeszcze mocniej podkreślić znaczenie jedności. Ogólnie Paweł podsumowuje, iż nasze nastawienie ma być kształtowane stosownie do nastawienia Chrystusa (zob. Flp 2,5).

²⁰ BI: podjudzanie, NBG: intrygi, PED: waśnie, BB: swar, BG: spornie, BJW: sprzecanie, PT: próżna ambicja, PO: samolubna ambicja, BD: samolubstwo, BL: wybicie się kosztem innych, EPP: chęć wywyższenia się, BKR: wynoszenie się jednych ponad drugich, BC: działanie z myślą o uznaniu, PSK: przekora, PAC: rywalizacja, BT: niewłaściwe współzawodnictwo, BP: niezdrowe współzawodnictwo (przyp. red.).

Pomyśl, jak Paweł zaakcentował jedność w Flp 2,2, mówiąc w gruncie rzeczy to samo na cztery różne sposoby. Zwróć uwagę na to, jaką rolę przypisuje umysłowi, myślom i uczuciom. Podczas gdy żydowscy przywódcy religijni zwracali większą uwagę na zewnętrzne zachowanie, to Jezus podkreślał znaczenie myśli i uczuć. Na przykład bogaty młodzieniec stwierdził, że zawsze przestrzegał prawa Bożego. Mówiąc mu, by sprzedał wszystko, co posiada, rozdał pieniądze ubogim, a potem poszedł za Nim, Jezus wystawił na próbę jego przywiązanie do ziemskich rzeczy. Ponadto Jezus stwierdził, że to, co czyni człowieka skalanym, pochodzi z serca (czyli umysłu):

— „Z serca bowiem pochodzą złe myśli, zabójstwa, cudzołóstwa, rozpusta, kradzieże, fałszywe świadectwa, bluźnierstwa” (Mt 15,19). „Albowiem z obfitości serca mówią usta” (Mt 12,34).

Przeczytaj Flp 2,3-4. Jakie praktyczne kroki zalecił Paweł dla zachowania jedności w Kościele?

Za pomocą tych słów Paweł maluje obraz pokory — uniżoności umysłu, oceniających innych jako lepszych od nas oraz troski o dobro bliźnich, a nie jedynie własne. Łatwiej powiedzieć niż czynić. Jednak są to zasady, o których powinniśmy pamiętać we wszystkich naszych międzyludzkich relacjach. Często nawet w rozmowie skupiamy się przede wszystkim na naszych odpowiedziach na to, co zostało powiedziane, zamiast skupić się na tym, co mówią inni i wysłuchać ich ze zrozumieniem, aby spojrzeć na daną kwestię z ich punktu widzenia. Nierzadko spór zaczyna się od zwykłego nieporozumienia, którego można byłoby uniknąć po prostu przez aktywne słuchanie. Nie musimy zgadzać się ze wszystkimi, ale słuchanie i próba zrozumienia stanowiska innych ludzi to pierwszy krok do zdrowej komunikacji międzyludzkiej i zaufania.

Paweł mówi o jedności, „jaką daje Duch” (Ef 4,3 PAC), jedności tworzącej pokój, który nas łączy. Gdy pojawiają się właśnie w Kościele, Duch Święty może uspokoić nastroje i doprowadzić nas do jedności, przywracając zgodę. W tym samym rozdziale *Listu do Efezjan* Paweł napisał o „jedności wiary i poznania Syna Bożego” (Ef 4,13). Wszystko to jest ze sobą powiązane. Jedność wiary i zrozumienia *Pisma Świętego*, oparta na poznaniu Chrystusa i Jego nauki, jest niezbędna dla prawdziwej jedności wśród nas.

Jakiego rodzaju śmierć dla własnego ja sprawia, że traktujemy innych jako lepszych od nas samych? Jak możemy się tego nauczyć? Jak zmieniłyby się nasze relacje w rodzinie i zborze, gdybyśmy żyli zgodnie z tą zasadą?

Coraz więcej firm na całym świecie pracuje nad technologią łączącą siłę obliczeniową komputerów z ludzkim mózgiem. Mówiąc innymi słowy, łącząc nasze umysły przy pomocy komputerów naukowcy pragną wpływać na nasze myśli i sterować nimi. Choć implanty umieszczane w mózgu mogą się wydawać użyteczne w przeciwdziałaniu padaczce, depresji czy chorobie Parkinsona, to jednak niepokojące jest to, że można je wykorzystać także w bardzo zły sposób, gdyż dają one niewyobrażalne możliwości kontrolowania umysłu.

W pewnym sensie nie jest to dalekie od rzeczywistości. Nasz umysł jest jak komputer, tyle że jest znacznie bardziej skomplikowany. Ciągły strumień informacji przyswajanych dzień po dniu w jakiś sposób programuje nasz umysł, warunkuje nasze myśli i kieruje naszym postępowaniem. Gdy chłonimy przesłania środków masowego przekazu, świecki sposób myślenia odciska piętno na naszym umyśle i zaczynamy myśleć podobnie. W ten sposób inni ludzie niejako umieszczają implanty swojego umysłu w naszym umyśle.

Podobnie jak Jezus, mamy się kierować zamysłem Ducha (zob. Rz 8,6). „Kim jest Bóg, nikt nie poznał, tylko Duch Boży” (1 Kor 2,11). Według Pawła duch świata nie może poznać ani zrozumieć Boga (zob. 1 Kor 2,12). Kto więc jest naszym nauczycielem i czego się uczymy?

Przeczytaj Flp 2,5. Co to znaczy być „usposobienia, jakie było w Chrystusie Jezusie”?

Ostatecznie możemy zmienić nasz umysł, ale nie możemy zmienić serca — tylko Bóg może tego dokonać. Duch Święty musi dokonać na nas operacji serca przy pomocy miecza Ducha (zob. Ef 6,17), żywego i skutecznego Słowa Bożego, przenikającego „aż do rozdzielenia duszy i ducha, stawów i szpiku, [które jest] zdolne osądzić zamiary i myśli serca” (Hbr 4,12). Jedynie dzięki Duchowi Świętemu możemy naprawdę poznać siebie, gdyż z natury nasze serce zwodzi nas — „podstępne jest” (Jr 17,9). Hebrajskie słowo *aqow*, przetłumaczone jako *podstępne*, oznacza nierówny i wyboisty grunt powodujący potknięcia, a w kontekście umysłu odnosi się do myśli pokrętnych i zawiłych. Możemy zostać przemienieni przez odnowienie umysłu, abyśmy mogli „rozróżnić, co jest wolą Bożą, co jest dobre, miłe i doskonałe” (Rz 12,2).

Dlaczego jest to tak ważne, abyśmy stosowali się do poniższej rady apostoła Pawła? „Wreszcie, bracia, myślcie tylko o tym, co prawdziwe, co pocziwe, co sprawiedliwe, co czyste, co miłe, co chwalebne, co jest cnotą i godne pochwały” (Flp 4,8).

Po zdobyciu pierwszego tytułu mistrza świata w 1964 roku amerykański bokser Muhammad Ali (1942-2016) biegał po ringu, krzycząc:

— „Jestem największy!”²¹ (ang. *I am the greatest!*).

W sierpniu 1963 roku, sześć miesięcy przed zdobyciem tytułu bokserskiego mistrza świata w wadze ciężkiej, wydał nawet album zatytułowany *I Am the Greatest!*²². Muhammad Ali niewątpliwie był wielkim sportowcem, ale nie był dobrym przykładem do naśladowania dla tych, którzy pragną mieć usposobienie Chrystusowe.

Jezus w przeciwieństwie do innych ludzi jest doskonale bezgrzeszny. Choć był kuszony „we wszystkim, podobnie jak my” (Hbr 4,15), nigdy nie zgrzeszył, nawet myślą. W Hbr 5,8 czytamy, że „choć był Synem, nauczył się posłuszeństwa przez to, co wycierpiał”. Podporządkowanie się Jezusa woli Ojca było zawsze zupełne. Nie było ani jednego przypadku, by Jezus nie podporządkował się Ojcu, choć to posłuszeństwo z pewnością nie zawsze było łatwe.

Przeczytaj Flp 2,5-8, część listu uważaną przez wielu za jeden z najbardziej przejmujących i najpiękniejszych fragmentów *Pisma Świętego*. Co Paweł mówi w tych wersetach? Co z nich wynika? Jak możemy zastosować w praktyce zasady zawarte w tym fragmencie listu?

Jezus, który jest równy Bogu i jest Bogiem, nie tylko wziął na siebie człowieczeństwo, ale także stał się Zniewolonym Sługą (gr. *dulos* — *sluga, niewolnik*; zob. Flp 2,7), a następnie oddał siebie w ofierze za nasze grzechy! W innym miejscu Paweł mówi, że Chrystus stał się „za nas przekleństwem” (Ga 3,13). Bóg, nasz Stwórca, zmarł na krzyżu, aby stać się także naszym Odkupicielem. Aby to było możliwe, musiał się stać przekleństwem za nas.

Jak możemy zacząć rozumieć, co to znaczy? Co ważniejsze, jak możemy czynić to, do czego wzywa apostoł — mieć tego rodzaju gotowość do ukorzenia się i ofiarowania się dla dobra innych?

Jezus powiedział:

— „Kto zaś jest największy pośród was, niech będzie sługą waszym, a kto się będzie wywyższał, będzie poniżony, a kto się będzie poniżał, będzie wywyższony” (Mt 23,11-12).

Słowa te pod wieloma względami odzwierciedlają to, o czym apostoł Paweł mówi nam w Flp 2,5-8.

W bardziej opisowy sposób Paweł powtórzył tutaj to, co powiedział wcześniej o tym, by niczego nie czynić „poprzez samolubną ambicję ani poprzez próżną chwałę” (Flp 2,3 PO).

Jak powinniśmy odpowiadać na to, czego Chrystus dokonał dla nas według Flp 2,5-8? Jaka odpowiedź może być stosowna czy godna tego, co Chrystus zrobił i robi dla nas, jeśli nie oddanie Mu chwały w modlitwie na kolanach? Dlaczego tak wielkim złem jest pogląd, iż nasze uczynki mogą dodać cokolwiek do tego, co Chrystus uczynił dla naszego zbawienia?

²¹ [https://pl.wikipedia.org/wiki/Muhammad_Ali_\(ameryka%C5%84ski_bokser\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Muhammad_Ali_(ameryka%C5%84ski_bokser)), dostęp: 15.8.2025 (przyp. red.).

²² <https://www.empik.com/i-am-the-greatest,p1054300230,ebook-i-i-mp3-p>, dostęp: 15.8.2025 (przyp. red.).

W 1 Kor 8,2 mamy cenną radę apostoła Pawła: „Jeśli kto mniema, że coś poznał, jeszcze nie poznał, jak należało poznać”. Nie istnieje dziedzina, w której wiedzieliśmy absolutnie wszystko. Zawsze możemy dowiedzieć się czegoś więcej o wszystkim. Rzecz jasna, dotyczy to także wiecznej rzeczywistości związanej z Bóstwem i ucieleśnieniem Chrystusa. Paweł raz po raz nawiązuje do niepojętego uniżenia Chrystusa, który będąc Bogiem, stał się człowiekiem. To zagadnienie będzie przedmiotem intensywnych studiów i przemyśleń w wieczności.

Przeczytaj Rz 8,3; Hbr 2,14-18; 4,15. Co cechowało uniżenie Jezusa i przyjęcie przez Niego natury ludzkiej?

Jak to możliwe, że wieczny Syn Boży za sprawą Ducha Świętego (zob. Łk 1,35) stał się Bogiem-Człowiekiem w łonie Marii? Nie sposób pojąć, jak nieskończony i wieczny Bóg mógł się stać kruchą ludzką istotą podlegającą śmierci. To właśnie jest istotą czegoś, co Paweł nazywa tajemnicą pobożności (zob. 1 Tm 3,16).

W pięknym hymnie zawartym w 2. rozdziale *Listu do Filipian* Paweł opisuje niezwykle uniżenie Jezusa pełniej pod pewnymi względami niż gdziekolwiek indziej w *Piśmie Świętym*:

- „Był w postaci Bożej” (Flp 2,6). Greckie słowo *morfe* (*postać, forma, kształt*) odnosi się do boskiej natury Jezusa jako równego Ojcu (por. J 1,1).

- „Wyparł się samego siebie” (Flp 2,7). Zdumiewająca jest natura Jezusa, który wyparł się samego siebie, rezygnując ze swoich boskich prerogatyw, aby mógł się stać w pełni człowiekiem i być kuszony jak my.

- „Uniżył samego siebie” (Flp 2,8). Przyjmując ludzką naturę, Jezus zamienił panowanie we wszechświecie na zupełne poddanie w służbie — przeciwnie do tego, do czego dążył Lucyfer.

- „Był posłuszny aż do śmierci, i to do śmierci krzyżowej” (Flp 2,8). Jezus wybrał najbardziej haniebną sposob umierania. Zaplanował go wraz z Ojcem na radzie pokoju (zob. Za 6,13 BG) i zapowiedział go, nakazując Mojżeszowi wywyższyć węzą (zob. Lb 21,9 i J 3,14). Jego śmierć na krzyżu podkreśla fakt, iż Bóg tego Jezusa „za nas grzechem uczynił, abyśmy w nim stali się sprawiedliwością Bożą” (2 Kor 5,21).

Jak świadomość tego, czego Jezus dokonał dla nas na krzyżu, stawszy się dla nas najważniejszym przykładem poddania się i pokory, powinna czynić nas pokornymi i uległymi wobec Boga?

DO DALSZEGO STUDIUM

„Cała ojcowska miłość przelewająca się przez ludzkie serca przez wszystkie pokolenia oraz wszystkie źródła czułości otwierające się w duszach ludzi są wobec nieskończonej i niewyczerpanej miłości Boga jedynie jak mały strumyk w porównaniu z bezkresnym oceanem. Słowa nie mogą jej wyrazić i nie można jej opisać. Możesz rozmyślać o niej każdego dnia przez całe życie. Możesz pilnie studiować *Pismo Święte*, aby ją zrozumieć. Możesz użyć wszystkich sił i zdolności danych ci przez Boga, aby pojąć miłość i współczucie Niebiańskiego Ojca, ale i tak zawsze będziesz miał przed sobą nieskończoność. Możesz studiować tę miłość przez wieki, ale nigdy nie pojmiesz całej długości i szerokości oraz całej głębi i wysokości miłości Boga, który ofiarował swojego Syna, aby umarł On za ludzkość. Wieczność nie objawi jej w pełni. Jednak studiując *Biblię* oraz rozmyślając o życiu Chrystusa i planie odkupienia, możemy coraz lepiej rozumieć te doniosłe zagadnienia”²³.

„Gdy jak Mojżesz jesteśmy kształceni w szkole Chrystusa, czego się uczymy? Zarozumiałości? Wysokiego mniemania o sobie? O nie! Im więcej uczymy się w tej szkole, tym bardziej będziemy cisi i uniżeni w naszym sposobie myślenia. Nie będziemy myśleć, że wiemy już wszystko, co warto wiedzieć. Będziemy w najlepszy możliwy sposób używali talentów danych nam przez Boga, a gdy zostaniemy przemienieni ze śmiertelności w nieśmiertelność, nie pozostawimy za sobą tego, co osiągnęliśmy, ale zabierzemy to na drugą stronę. Przez nieskończone wieki wieczności Chrystus i Jego dzieło odkupienia będą tematem naszych dociekań”²⁴.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. W jaki sposób doświadczyłeś rzeczywistej miłości Boga? Opowiedz podczas wspólnego studium *Pisma Świętego*, jak dowiedziałeś się i uwierzyłeś, że Bóg cię miłuje.
2. Co to znaczy, że Jezus „stał się podobny ludziom” (Flp 2,7)? (Por. Rz 8,3). Podczas wspólnego studium *Pisma Świętego* omów oba te wersety jako objaśniające się nawzajem.
3. Jakie wyzwania dla jedności Kościoła występują w twoim miejscu zamieszkania? Bez względu na to, jakie są to wyzwania, dlaczego gotowość okazywania pokory oraz wyrzeczenie się samolubnej ambicji i próżnej chwały (zob. Flp 2,3 PO) są najlepszym sposobem stawiania czoła takim wyzwaniom?

²³ Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, t. 5, Mountain View–Omaha 1948, s. 740.

²⁴ Tamże, *Manuscript* 36, 1885.